

ВІСНИК ЦЕНТРУ®

Про що не пишуть у партійних програмах

В аналізі змісту програм політичних партій предметом уваги дослідників може бути не лише те, що в них написано, а й те, чого в них бракує. На проведених у шести містах України публічних обговореннях способів поліпшення ефективності партійної політики представники різних політичних партій і суспільних груп інтересів говорили про потребу врахування думки виборців у розробленні партійних програм, а також про необхідність створення партіями непорожніх програм дій і звітування перед виборцями про їх виконання

З 9 до 19 вересня 2004 року в Вінниці, Донецьку, Коломиї, Миколаєві, Полтаві та Стрию відбулися публічні дебати на тему "Пріоритети розвитку суспільства та їхнє відображення у партійній політиці", які об'єднали представників політичних партій різного спрямування з представниками різних суспільних груп місцевої громади. В обговореннях взяли участь загалом близько 300 осіб – члени політичних партій, представники місцевого малого та середнього бізнесу, а також місцевої влади, працівники соціальної сфери, активісти молодіжних організацій журналісти.

Учасники обговорень поділяють переконання, що програма політичної партії має віддзеркалювати потреби громадян і не лише містити перелік пріоритетів партійної діяльності, а й конкретні шляхи реалізації партійної політики. Однак більшість партій досі не вважають партійну програму дієвим інструментом здобуття прихильності виборців. Ставлення партій до якості власних програм змінюється з наближенням парламентських виборів 2006 року, які відбуватимуться на пропорційній основі.

Узагальнення результатів проведених обговорень не завершено, проте вже зараз можна говорити і про основні очікування виборців загалом, і про акценти різних груп інтересів.

Що насправді турбує виборця

Обговорюючи проблеми державного та місцевого розвитку, що мають знайти відображення у партійних програмах, представники груп інтересів у різних містах називали головним пріоритетом необхідність формування відповідальної влади та врахування думки громади.

Водночас представники малого та середнього бізнесу наголошували на необхідності вирішення проблем підприємців: спрощення процесу реєстрації підприємств, зниження податкового пресингу, подолання корупції, неприпустимість тиску на бізнесменів, захист вітчизняного товаровиробника. Представники працівників гуманітарної сфери – вчителі та лікарі – нарікали на брак фінансування медичних і навчальних закладів, що, на їхню думку, є головною причиною зростання хабарництва та відпливу кадрів із соціальної сфери. У партійних програмах, вважають вони, також має бути передбачено увідповіднення системи освіти та медицини до потреб сьогодення.

За словами представників молодіжних організацій, молодь найбільше турбують питання молодіжного кредитування навчання та житла, проблема працевлаштування після навчання у ВНЗ і подолання наркоманії та пияцтва серед молоді. Представники молодіжних організацій також наголошували на необхідності їх залучення до місцевого самоврядування.

Як мають змінитися партії

Учасники обговорень рекомендують представникам політичних партій приділяти увагу вивченню громадської думки та врахуванню її в партійних програмах. Важливим напрямом змін також названо перехід від порожніх гасел до визначення у програмах конкретних засобів досягнення визначених цілей, необхідних для цього ресурсів і термінів реалізації, запровадження звітування партій за виконання програм дій.

Серед перешкод, які можуть стати на заваді впровадженню змін у діяльність

партій, було названо низьку інституційну спроможність регіональних партійних осередків, брак коштів і кваліфікованих кадрів, низьку активність їхніх членів і брак взаємодії з владою та громадськими організаціями.

Удосконалення партійних програм триває

Проведені обговорення є частиною проекту МЦПД "Участь громадськості в суспільному діалозі щодо партійних програм", спрямованого на підвищення ефективності вироблення партійної політики через залучення громади до процесів аналізу, моніторингу та оцінення програм політичних партій завдяки проведенню публічних дебатів і підвищенню інституційної спроможності громадських організацій.

У рамках проекту, який триває з грудня 2003 року, розроблено методіку аналізу якості програм політичних партій, за якою регіональні партнери проекту проаналізували програми найвпливовіших політичних партій у шести містах. Програма дала змогу виявити розбіжності між змістом програм політичних партій і очікуваннями виборців та інші хибні партійних програм, наприклад, нечіткість визначення суспільних пріоритетів і конкретних способів їх досягнення.

Парламент 2006 року буде сформовано за пропорційним принципом. За таких умов якісна партійна програма стане одним з ключових інструментів здобуття прихильності виборців. Партії, що усвідомили це, об'єднують зусилля в пошуку шляхів удосконалення партійних програм незалежно від ідеологічних розбіжностей. ■

Публічні обговорення здійснювалися в рамках проекту "Участь громадськості в суспільному діалозі щодо партійних програм", який фінансує Мережа громадської дії в Україні (UCAN) Інституту сталих спільнот (ISC). За додатковою інформацією звертайтеся, будь ласка, до Петра Удовенка за телефоном (044) 229-0692 та електронною поштою garant_kvali@icps.kiev.ua.

МЦПД пропонує власну методичку проведення публічних обговорень

Як підготуватися до проведення публічного обговорення? Кого запросити? Як зробити обговорення максимально плідним? Як залучити пресу? Як пересвідчитися в тому, що обговорення мало вплив? Досвід МЦПД у проведенні публічних обговорень і дебатів узагальнено в методичному посібнику, з яким усі охочі можуть ознайомитися на сайті МЦПД

Публічні обговорення й дебати – один з найважливіших інструментів демократичного вироблення політики. Вони дають змогу виявити різні погляди, розробити альтернативні способи вирішення проблем та організувати плідний діалог між зацікавленими сторонами з питань, які необхідно врахувати під час підготовки до ухвалення того чи іншого політичного рішення. Аби трохи компенсувати брак методичної літератури з цього питання в Україні, МЦПД запропонував своїм регіональним партнерам у проєкті “Участь громадськості в суспільному діалозі щодо партійних програм” методичку підготовки та проведення публічних дебатів з проблем партійної політики. Хоча під час її створення відстежували вузькоспрямовану мету проєкту, методика може бути легко адаптована до використання і поза його меж. Її застосування підвищить спроможність організацій до розгортання суспільного діалогу та допоможе в підготовці, проведенні та узагальненні результатів публічних обговорень і дебатів.

Методика може бути передусім корисною активним учасникам суспільного діалогу – громадським організаціям і рухам, недержавним аналітичним центрам, політичним партіям, блокам, членам громадсько-політичних об'єднань, представникам органів влади тощо.

Цикл проведення публічного обговорення поділено на три етапи, що охоплюють підготовку обговорень або дебатів і роботу, яку належить виконати по завершенні заходу.

У розділі методички, що описує роботу на підготовчому етапі, приділено увагу таким питанням:

- критерії визначення зацікавлених сторін, вивчення та прогнозування їхніх очікувань;
- визначення мети та завдань обговорення;
- організаційне, матеріально-технічне та фінансове забезпечення;

- планування підготовки та проведення публічних дебатів, визначення регламенту, сценарію;
- попереднє інформування учасників та експертів;
- повідомлення засобів масової інформації.

На етапі безпосереднього проведення публічних дебатів:

- підготовка приміщення;
- зустріч, розміщення, харчування, забезпечення матеріалами й технікою;
- робота із журналістами;
- провадження публічних дебатів, роль головуючого;
- робота на пленарному засіданні та в робочих групах;
- підсумовування результатів і закриття обговорення.

На завершальному етапі:

- узагальнення результатів обговорення та підготовка звіту;
- робота з групами інтересів після обговорення;
- моніторинг результативності обговорення.

Методичку підготовки та проведення публічних дебатів можна завантажити з інтернет-бібліотеки МЦПД за адресою www.icps.kiev.ua/library/show.html?17. Запропонована методика є частиною підручника з аналізу політики, який МЦПД планує опублікувати в листопаді 2004 року. Він також буде доступний в інтернеті. Щоб бути постійно поінформованим про нові надходження документів на інтернет-сторінку МЦПД, внесіть свою електронну адресу у список розсилання нових надходжень на <http://www.icps.com.ua/>.

“Методика підготовки та проведення публічних дебатів щодо проблем партійної політики” підготована в рамках проєкту “Участь громадськості в суспільному діалозі щодо партійних програм”, який фінансує

Мінфін презентував Україну світовим інвесторам

Погляди світових інвесторів дедалі більше повертаються в бік України – економіки, що демонструє найбільші темпи зростання в Європі.

Провідний європейський журнал для інвесторів “Euromoney” спільно з Міністерством фінансів України провів 24 вересня 2004 року в Лондоні конференція під амбітною назвою “Україна – східний двигун Європи”.

Близько 350 учасників конференції, зацікавлених в інвестиціях в Україну, мали змогу обговорити перешкоди та перспективи інвестування безпосередньо з віце-прем'єр-міністром Миколою Азаровим, виконувачем обов'язків голови НБУ Арсенієм Яценюком, керівництвом ключових міністерств, першими особами Київської міськдержадміністрації та іноземними інвесторами, які мають досвід роботи в Україні.

Конференція складалася з чотирьох пленарних засідань, присвячених макроекономічній ситуації, інвестиційному клімату, фінансовому сектору та енергетиці. Проведено також чотири презентації: українського ринку цінних паперів, ринку облігацій і транспортної інфраструктури України, та міста Києва як нового європейського ділового центру.

Пленарне засідання з питань інвестиційного клімату провів заступник директора МЦПД, старший економіст Андрій Білов. У дискусії також взяла участь директор ЄБРР в Україні Камен Захар'єв, президент інвестиційного фонду Western NIS Наталя Ярьсько, генеральний директор British American Tobacco Ukraine Джон Річардсон, партнер юридичної компанії Baker & McKenzie-CIS Сергій Чорний та інші.

Хоча інвестиційний клімат України вважається у світі несприятливим, учасники засідання завважили, що успішні інвестиції в Україну можливі. Серед основних перешкод інвестиціям зазначено корупцію, недосконалу систему судочинства та нерозвинену інфраструктуру.

Мережа громадської дії в Україні (UCAN) Інституту сталих спільнот (ISC). ■

За додатковою інформацією щодо методички підготовки та проведення публічних дебатів звертайтеся, будь ласка, до Петра Удовенка за телефоном (044) 216-9883 та електронною поштою garant_kvali@icps.kiev.ua. З питань розвитку спроможності громадських організацій у проведенні обговорень і дебатів просимо звертатися до Володимира Гната за телефоном (044) 236-4116 та електронною поштою vhnat@icps.kiev.ua.

Вісник центру є щотижневою публікацією Міжнародного центру перспективних досліджень, що розповсюджується електронною поштою. Якщо ви хочете бути внесеним до списку розсилання бюлетеня, надішліть інформацію про себе на адресу: marketing@icps.kiev.ua, тел.: (044) 236-5464, факс: (044) 236-4668. Архів **вісника центру** зберігається за адресою <http://visnyk.icps.kiev.ua/> Редактор **вісника центру** Євген Шульга (shulha@icps.kiev.ua), тел.: (044) 236-4477. Передрук матеріалів дозволено з відома Центру.